

Verksamhetsberättelse för år 2023 Aktivitetsplan för år 2024

Hornhinnebanken
för Sjukvårdsregion Mellansverige

Gustav Ekbäck, vävnadssamordnare Region Örebro län

Innehåll

1. Verksamhet och uppdrag.....	3
2. Deltagare	3
3. Möten.....	3
4. Aktiviteter under året.....	3
5. Kommande och pågående aktiviteter	5
6. Samverkan med andra grupperingar	5
7. Effektiviseringar	6
8. Övrigt.....	7

1. Verksamhet och uppdrag

Hornhinnebanken i Region Örebro län utgör en sjukvårdsregionalt gemensamt finansierad verksamhet med syfte att säkerställa tillgången till hornhinnor för transplantation åt sjukvårdsregionens patienter. Hornhinnebanken utgör en vävnadsinrättning med regelbunden tillsyn från Inspektionen för vård och omsorg.

2. Deltagare

Namn	Titel/roll	Region
Gustav Ekbäck	Vävnadssamordnare	Region Örebro län
Jessica Söderholm	Regionsamordnare/vävnadsutredare	Region Örebro län
Pernilla Lindqvist	Processansvarig utredning/vävnadsutredare	Region Örebro län
Linnea Haglund	Vävnadsutredare	Region Örebro län
Lovisa Rasmusson	Vävnadsutredare	Region Örebro län
Jasmina Srndic	Vävnadsutredare	Region Örebro län
Karolina Krus	Processansvarig Hornhinnebanken laboratorium/ BMA	Region Örebro län
Helena Åslund-Forsberg	Hornhinnebanken laboratorium/BMA	Region Örebro län
Tina Aronsson	Hornhinnebanken laboratorium/BMA	Region Örebro län

3. Möten

Se avsnitt aktiviteter

4. Aktiviteter under året

Under 2023 så har hornhinnebanken fått ett utökad uppdrag i att säkerställa och bistå sjukvårdsregionens region med sjukvårdsregional vävnadsdonatorutredare. Målet med det utökade uppdraget är att skapa förutsättningar för alla regioner i Mellansverige att bidra med tillvaratagande av hornhinnor för att säkerställa sjukvårdsregionens tillgång till hornhinnor för transplantation. Hornhinnebanken har förstärkts med 1.0 utredare, 0,75 koordinator och 0,25 hornhinnebankbet.

Region Gävleborg var pilotprojekt för samarbetet. Gävle sjukhus hade ingen tidigare hornhinnebankverksamhet vilket medförde flera utmaningar. Mest tidskrävande var den IT-lösning som krävdes för att vävnadsutredare i Örebro ska få tillgång till Region Gävleborgs journalsystem på distans samt att få godkännande från beslutsfattare och regionjurister för den breda behörighet i samtliga journalsystem som krävs för att kunna göra patientsäkra vävnadsutredningar. Detta har emellertid varit den mest tidskrävande punkten i samtliga regioner där arbetet är påbörjat och inte kopplat specifikt till Region Gävleborg. I Oktober 2023 donerades den första ögonvävnaden från Gävle Sjukhus. Arbetet med att starta upp donationsverksamhet i övriga samarbetsregioner har pågått parallellt och i slutet av december inleddes samarbetet med Region Värmland.

Aktivitet	Kommentar	Status
Region Gävleborg		Avslutad
Region Värmland		Avslutad
Region Västmanland	inväntar behörighet till journalsystem	Påbörjad
Region Sörmland	obduktionstekniker under upplärning	Påbörjad
MDR - Egentillverkning av förvaringslösningar till hornhinnor		Avslutades mars 2023

Antal donationer från:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Örebro län (3 sjh)	90	87	67	110	67	95
Uppsala	14	14	13	16	21	16
Västerås	18	38	7	*	*	*
Karlstad	12	5	1	8	26	3
Falun	6	10	7	12	13	13
Gävle	*	*	*	*	*	2
Totalt	140	154	95	146	127	129

Varje donation = 2 hornhinnor

*ingen pågående verksamhet

Transplanterade hornhinnor 2023:

Transplanterade patienter inom Sjukvårdsregion Mellansverige	Sjukvårsregional åtgång av hornhinnor	Donerade hornhinnor
Örebro	18	190
Värmland	25	6
Uppsala	14	32
Sörmland	12	*
Dalarna	24	26
Västmanland	8	*
Gävleborg	23	4
Totalt	113	258

*ingen pågående verksamhet

Hornhinnor som kasserats p g a reaktiva provsvar, undermålig vävnadskvalitet eller av andra tekniska skäl är inte inräknade i tabellen. Region Örebro län står fortsatt för den största andelen (73%) av sjukvårdsregionens försörjning av hornhinnor.

5. Kommande och pågående aktiviteter

Aktivitetsplanen för 2024 innehåller förslag på följande aktiviteter:

Aktivitet	Vad ska aktiviteten leda till?	Tidplan
Färdigställa centraliseringen av samtyckes- och vävnadsutredning vid hornhinnedonation	Öka antalet donerade hornhinnor	Region Västmanland - Q2 Region Sörmland - Q2 Region Uppsala - oklart i nuläget om anslutning är aktuell Region Dalarna - oklart i nuläget om anslutning är aktuell
Undersöka förutsättningarna att starta upp ett samarbete med RMV i Linköping igen.	Öka antalet donerade hornhinnor	Q1 2024

6. Samverkan med andra grupperingar

Finns det aktiviteter i er planering framåt som berör andra grupperingar inom Samverkansnämnden? Kryssa nedan vilka ni behöver samverka med.

Kunskapsstyrningsgrupp	☐	God och nära vård
Sjukvårdsregionalt programområde (RPO)	☐	Vårdavtalsgrupp
Sjukvårdsregional arbetsgrupp (RAG)	☐	Upphandlingsgrupp
Lokal arbetsgrupp (LAG)	☐	Verksamhetschefsgrupp/er
Ekonomichefsgrupp hälso- och sjukvård	☐	Regionalt vårdkompetensråd
Samverkansgrupp nationell högspecialiserad vård	☐	HR/Kompetensförsörjningsgrupp
Produktionsplaneringsgrupp	☐	Informationssäkerhetsgrupp

Gemensamt finansierade verksamheter

Arbets- och miljömedicin	☐	Forskningsrådet
Regionalt biobankscentrum (RBC)	☐	Hornhinnebanken

Regionalt cancercentrum (RCC)	☐	Enhet för Health Technology Assessment
Centrum för sällsynta diagnoser	☐	Registercentrumorganisation (RCO)
Donationsansvarig läkare och donationsansvarig sjuksköterska	☒	

Annan gruppering utanför SVN:

Om grupper markerats ovan, beskriv vilka det är och hur samverkan med dessa bör ske för att skapa värde för patienter och invånare.

Svar: För att hjälpa till att säkerställa målet att försörja sjukvårdsregionens behov av hornhinnor behöver kunskapen kring förutsättningarna för hornhinnedonation öka hos beslutsfattare, vårdpersonal och allmänhet. En vanlig missuppfattning är exempelvis att donatorn måste ha avlidit på IVA, inte får ha uppnått för hög ålder eller måste vara förhållandevis frisk. Genom att bistå vävnads rDAL och rDAS med information som de sedan kan använda för att sprida kunskap i nämnda led kan vi tillsammans medverka till att antalet donationer ökar. Ett informationsutbyte mellan rDAS och Hornhinnebanken i Örebro finns redan men skulle kunna utvecklas vidare.

Vad anser ni är den viktigaste frågan för er gruppering och vad anser ni är den viktigaste frågan för Sjukvårdsregion Mellansverige kommande år?

Svar: Den viktigaste frågan är fortsatt att öka tillgången på hornhinnor. Vårdköen till hornhinnetransplantation är lång och i nuläget begränsas antalet genomförda transplantationer bara av volymen donerade hornhinnor, övriga resurser som krävs finns på plats. Förhoppningen är att centraliseringen av vävnadsutredning ska medföra att behovet av hornhinnor inom sjukvårdsregionen säkerställs. Det är dock i dagsläget oklart om samtliga regioner kommer välja att ansluta sig till samarbetet. I samband med detta är det viktigt att framhålla att målsättningen är att förse samtliga patienter inom Sjukvårdsregion Mellansverige i behov av transplantation med hornhinnor, inte enbart den egna regionens patienter.

7. Effektiviseringar

Har ni under året identifierat saker inom ert område som lett till effektiviseringar?

Ja se under punkt 4, Aktiviteter under året

Nej

Om ja, planeras aktiviteter, informationsinsatser eller andra åtgärder kopplat till detta?
Uppdraget att bistå samarbetsregionerna med vävnadsutredare och på så sätt effektivisera donationsprocessen fortgår under 2024.

8. Övrigt

Förutom hela och skiktade hornhinnor tillhandahåller hornhinnebanken även amnion (fosterhinna) som används som akut förband vid skador på ögat och autologa serumdroppar för patienter med torra ögonslemhinnor.